

Entrevista al doctor Antoni Deig, bisbe de Solsona

“A l'Evangeli tampoc no es troba la Conferència Episcopal Espanyola”

La seva proposta de crear una Conferència Episcopal Catalana ha ressuscitat una qüestió que dormia sota la consciència col·lectiva del país i ha recordat que l'església, a casa nostra, encara té moltes coses a dir.

"La conferència episcopal és l'assemblea dels bisbes d'una nació o d'un territori determinat".

FOTOS C PUÉRTOLAS

Va anar a la Universitat Catalana d'Estiu per participar en el seminari titulat "Aportació cristiana al projecte nacional". A Prada va expressar la necessitat de crear una Conferència Episcopal Catalana que permeti a l'església d'aquest país prendre les decisions adequades per realitzar la seva tasca d'acord amb les seves necessitats reals. Després va desaparèixer i ara ha tornat per explicar sense abrandaments el seu projecte, un projecte entès per molts, però també molest per a uns quants, als quals ha replicat. Esperava mar moguda, però potser no mar grossa. Però amb 65 anys, és un llop de mar:

—¿Està sorprès del ressò que han tingut les seves declaracions?

—D'una banda una mica sí, d'una altra banda no. Ja vaig pensar que si ho deia hi hauria gent a qui no semblaria bé i

que per tant hi hauria crítiques, i d'altres que aplaudirien i estarien molt contents. Ara, no m'esperava que la proposta tingués un ressò que arribés tan enllà com ha estat el cas.

—¿En què consisteix exactament la seva petició?

—Jo no he fet una petició d'una Conferència Episcopal Catalana. Jo he anat a l'UCE a explicar una lliçó i em van demanar que parlés de l'estructuració de l'església als Països Catalans. Partint de la història i de la situació actual, vaig apuntar cap a on podríem anar, i seguint les lleis de l'Església, vaig parlar de la possibilitat de crear una Conferència Episcopal Catalana.

—¿Doncs quina és la seva proposta?

—Les lleis de l'Església permeten la seva creació. Segons aquestes lleis, la conferència episcopal és l'assemblea dels bisbes d'una nació o d'un territori

determinat. Primer cal veure si nació equival a estat o és assimilable a Catalunya, i en tot cas segur que som un territori. Quan s'ha dit que vuit diòcesis són poques per a una conferència episcopal, cal recordar que Malta en té una i només hi ha un arquebisbe i un bisbe, però amb la diferència que tenen un estat. En segon lloc, qui té la potestat de decidir la seva creació és el Sant Pare, si així ho volen tots els bisbes catalans unànimament. Si el Papa diu que sí, contents i alegres, i si diu que no, també i continuarem treballant.

—¿A banda de la Santa Seu, un altre factor important és tenir el vist-i-plau de la Conferència Episcopal Espanyola?

—Sí, és necessari, però suposo que serà el més difícil. És un tema arriscat, gairebé hipotètic. De la manera en què estem, si ha de passar per la Conferència

Episcopal Espanyola i s'ha de decidir per votació, suposo que no sortiria. Per tant, no sols és hipotètic, sinó quasi utòpic. Malgrat això, aquesta proposta està en línia amb la doctrina dels bisbes catalans expressada en el seu llibre *Les arrels cristianes de Catalunya*, i amb el que diu el Papa quan viatja a l'Europa de l'Est. Quan demano un desmarcament de Madrid, no demano una ruptura amb la Conferència Episcopal Espanyola.

—*¿Per què creu necessària l'existència de la Conferència Episcopal Catalana?*

—Jo parteixo del reconeixement del fet nacional català, però no ho faig per defensar el fet nacional català, sinó perquè l'església pugui evangelitzar i inculturar-se dins de Catalunya. En una paraula, per fer-ho en català i a la catalana. Això no implica tancar-nos, al contrari, jo vull una església oberta i solidària, però també adaptada i aclimatada en el seu àmbit, cosa que només podem aconseguir amb una personalitat jurídica pròpia. La conferència episcopal no la volem només de nom, la volem de dret i també de fet, que vol dir amb recursos econòmics i de personal.

—*¿La Conferència Episcopal Espanyola no té prou sensibilitat envers les qüestions de l'església catalana?*

—No, no en té prou. Mirades des de Catalunya o mirades des de Madrid, les coses es veuen molt diferents. De tota manera, en l'Església, cada bisbe és autònom a la seva diòcesi. No som, per exemple, com un governador civil que ha d'esperar que des de Madrid li donin consignes, nosaltres no hem d'esperar cap consigna de ningú. Ara, si amb els meus germans de Catalunya treballem junts, és normal que anem tots a la una, podrem més tots que un de sol.

—*¿Englobaria tots els Països Catalans en la Conferència Episcopal Catalana?*

—Jo sempre m'he referit a les vuit diòcesis del Principat, perquè de l'altra manera encara seria molt més complicat. La relació que tenim la província episcopal de Catalunya amb les Illes és del tot normal, moltes coses de treball, les fem conjuntes (catequesi, càritas, joventut...), mantenint la independència de cada diòcesi, però amb la mateixa unitat organitzativa. Amb les Illes anem bé, però amb València no; és molt més problemàtic. Hi ha comarques castellano-parlants, com Utiel o per allà a Oriola, que no pertanyen a la nostra cultura. De moment veig més factible centrar la proposta en els vuit bisbats del Principat.

—*Sembla que entre els bisbes ja ha tingut alguna adhesió, però la majoria no s'ha pronunciat.*

—Hi ha el bisbe de Girona que ja ha manifestat el seu acord, però has de pensar que la majoria de bisbes han estat fins fa poc fora, de vacances. Jo, d'aquí a pocs dies, quan ens reunim, els ensenyaré el text concret de la meua proposta.

"He rebut anònims bastant forts, clamant per la unitat de Espanya i aquestes coses"

—*¿Ha rebut resposta d'altres sectors eclesiàstics o vinculats a aquest món?*

—Sí, ara estic rebent moltes cartes, normalment totes molt afectives, però també altres en contra, però que, fixa't quina cosa, són anònimes. Algunes bastant fortes, clamant per la "unitat de Espanya" i aquestes coses. Confonen la unitat de l'Església amb la unitat d'Espanya. La unitat de l'estat és una altra cosa, l'Església ha d'estar al marge de la política.

"En l'aspecte jurídic, l'església catalana no està ni de bon tros a nivell de l'autonomia política. Avui hi ha més autonomia civil que eclesiàstica"

—*Però sembla inevitable que aquest tema es polititzi.*

—Si, és normal perquè totes les nostres coses es polititzen, no sols aquest tema. Cadascú vol tirar l'aigua cap al seu molí i ho trobo una mica normal. És lògic que els partits busquin guanyar vots.

—*¿Però això no perjudica el projecte de creació de la conferència episcopal?*

—Una mica sí, perquè és clar, si el Sant Pare ens la concedeix algun dia, haurà d'escoltar molta gent i si veu que l'ambient és crispat és normal que opti per esperar.

—*L'anomenada Conferència Episcopal Tarraconense, que agrupa set de les vuit diòcesis del Principat, ¿pot ser un embrió de la catalana?*

—Sí, ho és. Ha fet molt de treball conjunt per a tot Catalunya, en tots els camps. Més que un embrió, és una cosa que ja ha nascut i només li falta el reconeixement jurídic.

—*També s'ha parlat que davant les dificultats de crear una nova conferència, es podria optar per sol·licitar una regió eclesiàstica. ¿Hi ha molta diferència?*

—Sí, hi ha diferència perquè una conferència episcopal té molta més potestat que no té una regió eclesiàstica. La conferència pot legislar per a tot el seu àmbit i obliga tothom i en canvi, una regió no ho pot fer, si el Papa no li ho concedeix.

—*¿Com ha vist la reacció de la classe política catalana?*

—Majoritàriament bé, perquè em penso que ha estat positiva, tot i que no ho he seguit gaire. M'ha fet gràcia allò del Vidal Quadras, que ha dit que no havia trobat a l'Evangelí que hagués d'existir la Conferència Episcopal Catalana, però a l'Evangelí tampoc trobarà que hagi d'existir la Conferència Episcopal Espanyola. Però, en general, la reacció és bona.

—*Una església catalana amb conferència episcopal, ¿no hauria aconseguit més que el que s'ha aconseguit en el terreny polític?*

—Potser sí, però de moment no. A una realitat nacional com la catalana li correspon una església amb personalitat pròpia, però en l'aspecte jurídic l'església catalana no està ni de bon tros a nivell de l'autonomia política, ni en la línia de la dependència espanyola ni en la de projecció exterior. Malgrat que es lamentin les dificultats de la nostra autonomia encara ens passa al davant. És més autònom el govern que l'església. Si en altres temps l'església catalana era la punta de llança de les nostres reivindicacions nacionals, avui no està a l'altura de la societat civil catalana i sembla que s'arrossegui llanguïdament darrere les estructures autònimes vigents. Avui hi ha més autonomia civil que autonomia eclesiàstica, encara que sigui molt minça.

—*L'Església és un instrument de nacionalització de Catalunya?*

—Home, em sembla que hi ha ajudat molt, però no ha de ser ella la que faci això. L'Església no ha de manar, qui ha de manar són els polítics, que són aquells que la gent elegeix perquè els manin. En Vidal Quadras, quan llegeix l'Evangeli, veurà que Jesucrist no coacciona mai a ningú. Això no trau que opinem i manifestem per on hauria d'anar el país.

—*¿Com veu la situació de l'autogovern?*

—No hi estic molt ficat, en això, uns diuen una cosa i uns altres una altra. No sé cap on ha d'anar tot plegat. Jo diria que tothom treballi pel bé comú, pel nostre poble, que a vegades sembla que treballin més pel partit que pel poble. Ho comprenc, que busquin vots, però hem de servir el nostre poble.

—*Però en un nivell més polític, ¿com veu Catalunya?*

—Encara que molta gent digui el contrari, crec que Catalunya no ha arribat a assolir les seves aspiracions nacionals. Hi ha encara molts temes pendents, que si ens paguen o no, els mossos...

—*A quin nivell hem d'arribar?*

—No sóc polític i no vull entrar-hi; la meva opinió és que com més autogovern puguem tenir, millor.

—*Vostè veu en perill la convivència a Catalunya, tal com s'ha dit des del partit socialista?*

—Em sembla que no, però tot depèn de com s'enfoqui, perquè les masses de vegades no són comprensibles. Al Diumenge de Rams tothom anava al darrere de Jesús, i al cap de quatre dies tothom cridava contra seu. Però no veig enlloc cap perill.

—*¿L'església catalana encara pot fer un paper en la política de casa nostra?*

—Hi ha d'haver col.laboració. Tu vols saber si l'Església és un poder fàctic... No ho som, hi ha poders amb més influència. Hem de col.laborar servint i tenint la llibertat de fer arribar el que pensem a tothom.

—*¿Catalunya serà cristiana o no serà?*

—No, no. Em sembla que s'ha de distingir molt. Afirmacions tan categòriques, tan absolutes, sempre fallen per algun lloc. No sóc partidari de barrejar el que és civil amb el que és eclesiàstic. Catalunya pot ser sense ser cristiana, tot i que m'agradaria que ho fos.

—*En aquest país, ¿algú fa teologia de l'alliberament nacional?*

—Que jo sàpiga, no.

Pere Martí